

CENA PRENUMERATY:

Lódź miesięcznie mk. 40,— kwartałnie mk. 120,—, dla robotników miesięcznie mk. 32,—
Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—
Na prowincji miesięcznie mk. 45,—, kwartałnie mk. 135,—
Za granicą miesięcznie marek 60,—

Numer pojedynczy
2 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 2 marki

CENY OGŁOSZEN:

Miejscowe.

Zwyczajnej mk. 2.50 za wiersz petitowy jednołamowy (str. 7 łamów)
Drobnej 40 fen. za wyraz, najmniei mk. 4.— Dla poszukujących pracy 30 fen. za wyraz. Nadesłane przed tekstem mk. 7.— w tekście mk. 8.— po tekście mk. 4.— za wiersz petitowy jednołamowy (str. 5 łamów.)
Nekrologii mk. 2.50 za wiersz petitowy (strona 5 łamów). Komunikaty mk. 3.50 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajnej mk. 3.—, drobnej 55 fen. nadesłane przed tekstem mk. 8.— w tekście mk. 10.— za tekstem mk. 6.— nekrologii mk. 4.—.

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 223.
Filja administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Teatr Polski

Żyzna 18.

pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

Środa 22 września

„Papierowy kochanek“

3 akty z prologiem nap. J. Szaniawski Premiera.

Czwartek 23 IX po cenach zwyczaj.

„Papierowy kochanek“

3 akty z prologiem nap. J. Szaniawski.

Piątek 24 IX po cenach zwyczaj.

„Papierowy kochanek“

3 akty z prologiem J. Szaniawskiego

Nasza sytuacja bojowa.

Warszawa, 21 września. (Tel. wł.) Wczoraj wojska polskie zajęły Radziwiłów, zagarniając liczne tabory bolszewickie oraz większą ilość materiału wojennego.

Zwraca uwagę koncentracja znacznych sił bolszewickich w okolicy na wschód od Brześcia Litewskiego i Białegostoku. Dzieje się to przy cichem współdziałaniu wojsk litewskich.

W kołach politycznych wywołuje sensację artykuł w dzienniku angielskim „Manchester Guardian“, który twierdzi, iż byłoby usprawiedliwione ze względów strategicznych zajęcie przez wojska polskie Kowna i Wilna. „Manchester Guardian“ do tej chwili zachowywał się wobec spraw polskich nieprzychylnie, ostatnie więc oświadczenie tego dziennika jest tembardziej znamienne.

Obwieszczenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi Walerjan Dudziński, zamieszkały przy ul. Południowej nr. 28, ogłasza, że w dniach 29 i 30 września 1920 r. od godziny 10 rano w Łodzi przy ul. Nawrot nr. 2 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości po zmarłych Ferdynandzie i Wandzie Ruprecht, a mianowicie: kompletów mebli z kilku pokoiów, oraz obrazów, lamp do oświetlenia elektrycznego, dywanów perskich i krajowych, resztek towaru na ubranie, garderoby męskiej i innych przedmiotów ocenionych w ogóle na 16030 mk. Łódź dn. 21 września 1920 r.

chów, idących o lepsze z tem, co mówi się o swej przeciwniczce.

Czy polska partja socjalistyczna odznacza się przebieganiem w środkach? czy wogóle kiedykolwiek przebiegała? a czy nie udaloby się w zdaniu „Robotnika“, ziejące jadem i cuchnące kałem, wstawić inne zwroty końcowe, a ostrze ich zwróciłoby się automatycznie przeciwko polskiej partji socjalistycznej?

Sprubójmy.

Wódz jej (P.P.S.).. obiecywał cesarzowi austriackiemu, że naród polski, jak bluszcz owinię się koło tronu Habsburgów. Cesarz nie nazwał go wiechoiem moralnym, choć napewno uczuł wzgardę dla podłego płaszczenia się.

Socjaliści, uchwalaający po wielokroć votum zaufania dla rządu w parlamencie wiedeńskim, przypieczetowali sympatją swoją dla Niemców uściskami i całowaniem się z Kesslerem na zamku królów polskich w Warszawie.

I ci socjaliści, wykazujący taką służalczość wobec wrogich nateżców, ci socjaliści wstosunku do rządu, który nie jest socjalistycznym, lub przynajmniej pod ich wpływem, zdecydowanie wrogą zajmują zawsze postawę. Tak było z rządem Paderewskiego i tak było z rządami jego następców.

Ze socjaliści idą w swoim zaślepieniu dalej, niż uczciwość zakreśla granice, świadczą co następuje:

„W końcu rezolucja przesyła głęboką sympatję rewolucji rosyjskiej, protestu przeciwko interwencji w Rosji i wzywa organizacje robotnicze by odmówiły przewozu amunicji i broni, przeznaczonej dla armii Kozłacka i Denikina.

„Kongres żąda natychmiastowego wysłania delegacji robotniczej do Rosji, zgodnie z uchwałą w Amsterdamie.

„Kongres żąda zawarcia po-

koju.. z rewolucja rosyjską.“ („Robotnik“ 30 IX 1919 roku № 323). Zyczenie ich stało się zadość. Bolszewicy zgnetli Kozłacka i Denikina, a zluźniane w ten sposób bandy czerwone rzucili na zachód, na Polskę, by sięgnąć po Warszawę.

Wprawdzie zawrócili socjaliści z tej drogi pod koniec, gdy opinja całego kraju i ich własne szereg robotnicze zażądały obrony granic i walki na śmierć z wrogiem, w barbarzyństwie niedościgłym, ale winni byli mówiąc to o endecji, powiedzieć o sobie, że pierwsze dni Polski Niepodległej upamiętnili zamachem na własny rząd. Więcej nawet — na niepodległość — mimo, że zowią się zawsze niepodległościowcami.

Nie będę nieścistym, gdy powiem że mafia socjalistyczna dąży do objęcia niepodzielnej dyktatury w Polsce.

Choćby się wszystko miało w grzyby zapasć, hyle rządził socjaliści.

Wszak każdy numer prawie „Robotnika“ naszpikowany jest znaczeniem o rewolucji i dyktaturze proletariatu. Wszak na jego karcie tytułowej widnieje hasło „Niech żyje rząd robotniczy i włościjański.“ (Pomniam zresztą, że dodatek „włościjański“ jest tylko przyzetą dla chłopca).

Ale marzenia skrajnych obozów są pienne.

W Polsce przejściowo władzę mogą ująć jedni lub drudzy, ostatecznie jednak dostanie się ona w ręce tych, którzy naprawdę demokratyzm i najszerze warstwy pracujące narodu polskiego reprezentują, czy reprezentować będą.

Polska będzie republiką rad-dykalną, ale narodową.

Pr.

„Panama moralna.“

Pod tym tytułem w piątkowym numerze „Robotnika“ (254) z ubiegłego tygodnia znaleźliśmy artykuł wielce ciekawy.

By dać czytelnikom dokładny obraz przewrotności naszych socjalistów pozwalam sobie przytoczyć na wstępie najcharakterystyczniejsze ustepy.

Oto one:

Redakcja endecka nie przebiega w środkach. Zresztą nigdy dotąd nie przebiegała.

Wódz jej Roman Dmowski — Afrykańczyk, ofiarowywał się za władzę dla swej partii stłumić rewolucję w r. 1905, za co go Witte nazwał wiechoiem moralnym.

Endecy poznańscy uchwali-li w parlamencie berlińskim, na początku wojny, votum ufności dla Wilhelma II.

I ta endecja, wykazująca taką służalczość wobec obcego najazdu, ta endecja, w stosunku do rządu polskiego, zachowuje zdecydowanie wrogą postawę.

Pierwsze dni Polski Niepodległej upamiętniła endecja zamachem na własny rząd“.

„Mafia endecka dąży do objęcia niepodzielnej dyktatury w Polsce. Choćby się wszystko miało w grzyby zapasć, hyle rządziła endecja.

Oszczercze ataki, wymierzone na Naczelnika Państwa, przeniesiono zagranicę. Zohydowano tam wśród obcych — socjalizm, rząd ludowy, Naczelnika Państwa, ludowców, słowem wszystko, co nie jest endecja“.

„Ta kamaryla, bo endecja nie jest nawet partją, ta więc kamaryla przyzwyczajona już jest robić szantaże polityczne na cudzy rachunek.

Tej natury jest i ostatni szantaż z Biurem Prasowem... To wystarczy.

Dla tych, którzy czytują „Robotnika“, którzy przyglądają się taktyce socjalistów, wszystko to się wydaje zupełnie naturalnem, zbyt dobre jest im znana jego „kultura“.

Tylko trzeba, by sprawiedliwości stało się zadość, stwierdzić, że kamaryla taka sama, co najmniej jest polska partja socjalistyczna a na sumieniu jej leaderów można znaleźć podobne plamy, jeśli nie ciemniejsze, jak te z których robią zarzuty endecji.

Nie mamy zresztą zamiaru tej ostatniej tu bronić, niech robi to sama.

Chcemy tylko pod światło postawić działalność partji, której organ przemawia tak, jakby nie popełniła ona grze-

Akcja wojsk polskich

WARSZAWA, 21 września (PAT.) — Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 21 września:

Wojska nasze osiągnęły już na całej linii rzekę Zbrucz. Bolszewicy uciekają w szybkim tempie, przy użyciu furmanek dalej na wschód.

Wojska ukraińskie przekroczyły Zbrucz.

Na Wołyniu, w ostrym pościgu za nieprzyjacielem, zajęliśmy Wyszogrodek, Krzemieniec. Równocześnie jazda nasza dotarła do linii rzeki Horynia zajmując Ostróg, Buzbryn, Derażno.

Na północ od Prypeci w walkach w rejonie Prużan zdobyła nasza wzrosła do **2250 jeńców i 27 karabinów maszynowych**. Atak nieprzyjacielski na Hrynki, Lichosie krwawo odparto. Nieprzyjaciel pozostawił w naszym ręku 586 jeńców, w tem 2 oficerów, oraz 9 karabinów maszynowych.

W wypadach poszczególnych naszych oddziałów **zajęto Klepacze, Brzostowicę Wielką i Brzostowicę Murowaną**, wzięto przytem 736 jeńców. Dalsza zdobycz jeszcze nie obliczona.

Dalej na północy w wypadzie wywiadowczym **zdobyto miejscowość Kuźnice i Nowy Dwór**, biorąc jeńców, którzy potwierdzają ponowne przybywanie nowych dywizji sowieckiej armji syberyjskiej na front Niemna. Litwini ostrzeliwali ogniem karabinów dwukrotnie patrole nasze w miejscowości Strzelcowizny. W ciągu dnia 19 b. m. ostrzeliwała artylerja litewska nasze placówki nad jeziorem Gluche.

Patrol litewski, który podszedł aż do m. Frącki, wzięto do niewoli wraz z oficerem nim dowodzącym.

Pozatem umacniają Litwini swoje pozycje.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab generalny.

dowych, dotychczas prawnomocnie nie ukończonych, które były zawisłe w chwili przyjęcia wymiaru sprawiedliwości na państwo polskie w obwodach byłych sądów krajowych, obecnie okręgowych, przyznanych w całości lub częściowo Polsce. Układ opiewa, że w zasadzie sprawę dalej prowadzić ma sąd, który ją rozpoczął, przyznając atoli interesowanemu prawo żądania przekazania spraw sądowych sądowi drugiego państwa, jeżeli tenże byłby właściwy, gdyby sprawa została wszczęta dopiero w chwili wejścia w życie układu.

Układ ma być ratyfikowany i wejść w życie z upływem miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi wymiana dokumentów ratyfikacyjnych. Wejście więc w życie prawdopodobnie w końcu listopada r. b.

Układ podpisali w imieniu rządu polskiego panowie: wice-minister dr. Zygmunt Seyda i szef departamentu sprawiedliwości dr. Witold Prądzyński, a imieniem rządu niemieckiego tajny nadradca w pruskim Ministerjum sprawiedliwości p. dr. Graffen.

Lewica przeciw zwolnieniu Sejmu.

WARSZAWA, 21 września (tel. wł.) W czwartek odbędzie się posiedzenie konwentu senatorów. Lewica dąży do odroczenia Sejmu do chwili podpisania traktatu pokojowego w Rydze.

Na innym stanowisku stoi Marszałek, uważa-

jąc, że pomimo pertraktacji pokojowych Sejm powinien załatwić sprawę administracyjno-społeczne, a przedewszystkiem zająć się projektem konstytucji. W czwartek okaże się która koncepcja odniesie zwycięstwo.

Nieudany spisek komunistów w Lublinie.

Lublin, 21 września (PAT). „Ziemia lubelska” pisze: W związku z zamieszczoną przed kilku dniami w niektórych organach prasy notatką o sensacyjnych aresztowaniach, dokonanych przez organa bezpieczeństwa publicznego wśród komunistów w Lublinie oraz wykryciu komitetu rewolucyjnego podajemy garść szczegółów zaczerpniętych z wiarygodnego źródła.

Robotą komunistyczną w lubelskiem kierował komitet okręgowy, któremu podlegały komitety powiatowy i lokalny w całym okręgu. Robotą komunistyczną przygotowywano wśród szerokich mas prowadzona była za pomocą tak zwanych kół zorganizowanych w odpowiednich środowiskach. Kilka kół tworzyło dzielnice. Władzę wykonawczą sprawowała w łonie komitetu okręgowego tak zw. egzekutywa, posiadająca rozległe pełnomoc-

nictwa partyjne, niektórzy członkowie organizacji byli płatni i zwali się funkcjonariuszami komunistycznej partji robotniczej. Budżet w wysokości 50 do 60000 marek miesięcznie pokrywany był przez komitet centralny w Warszawie. W czasie, kiedy wojska Trockiego podchodzili pod Lublin, na rozkaz centralnego komitetu w Warszawie organizacja w Lublinie powołała do życia komitet rewolucyjny, który miał przygotować materiały i wyszkolić ludzi dla przyszłego rządu komunistycznego w Polsce. Komitet rewolucyjny zorganizowany jako formalny rząd, obejmował swemi wydziałami wszelkie dziedziny życia politycznego i społecznego. Odpowiedni wydział komitetu rewolucyjnego prowadził robotę wywiadowczą, w której główną rolę odgrywały kobiety. W związku z powyż-

szem aresztowano cały szereg osób, wchodzących w skład komitetu okręgowego i miejscowego w Lublinie oraz omal wszystkich członków komitetu rewolucyjnego. Śród aresztowanych przeszło 50 proc. stanowią żydzi. Ze względu na ważność wykrytych materiałów, w piątek ub. tygodnia przyjechał z Warszawy naczelnik wydziału defenzywy politycznej pan Swolkien wraz z urzędnikami policji państwowej, którzy przez 3 dni, przebywając w naszym mieście, przeprowadzili dochodzenia, dzięki którym ustalono bezsprzecznie winę szeregu aresztowanych oraz zarządzono dalsze poszukiwania i aresztowania. Sprawa będzie niewątpliwie już w najbliższych godzinach przekazania sądowi doraźnemu. Wykrycia całej organizacji i drukarni dokonały cywilne władze bezpieczeństwa w Lublinie.

Joffe o rokowańach pokojowych.

Gdańsk, 21 września (PAT) — „Danziger Neueste Nachrichten” donoszą z Rygi:

W rozmowie z przedstawicielami prasy oświadczył przewodniczący sowieckiej pokojowej delegacji Joffe, że Rosja ma poważną i szczerą chęć zawarcia pokoju. Położenie wewnętrzne Rosji jest bardzo poważne. Większa część ludności wskutek braku środków transportowych cierpi nędzę. W sprawie propozycji polskiego ministra spraw zagr. Sapiehy, co do obustronnego rozbrojenia, oświadczył Joffe, że jest ono dla Rosji niemożliwe do przyjęcia, gdyż Francja i Anglja zajmują w dalszym ciągu nieprzyjazne stanowisko wobec Rosji. Możliwą natomiast byłaby dyskusja co do pewnego zmniejszenia sił zbrojnych obu stron.

Joffe o stosunkach w Rosji.

Berlin, 21 września (PAT) Holenderskie News Biuro donosi z Londynu. Joffe rozmawiał z korespondentem „Unite Telegraph”. Położenie Rosji, oświadczył on, z braku środków komunikacyjnych jest pozałowania godne. Stan ten jednak nieco się poprawił. Rosja zmuszona jest pobrać z Niemiec w drodze wymiany na inne towary maszyny i materiały kolejowe. Rosja jest gotowa do zawarcia pokoju z Polską jak Łotwą i Litwą.

Stosunek do Niemiec jest niejasny, ponieważ Rosja jest zastąpiona w Niemczech tylko gospodarczo, a nie dyplomatycznie. Po anulowaniu traktatu w Bieżeściu Litewskim nie przyszło dotąd do porozumienia w tym kierunku pomiędzy obu państwami. Stosunek do Ukrainy jest uregulowany drogą umowy. Współpraca z Ukrainą odnosi się tylko do spraw polityki zagranicznej.

Marka polska idzie w górę!

Gdańsk, 20 września (PAT) — Kurs marki polskiej w Gdańsku w związku ze spadającą marką niemiecką i podniesieniem się walut zagranicznych podniósł się również. Popyt na markę polską był dziś silny. Wynosił 22.718, przekazy na Warszawę 21.818 do 21.718.

Rumuni bronią Dniestru.

Ljon, 19 września (PAT) — Wedle depeszy z Bukaresztu wojska bolszewickie próbowały kilkakrotnie przekroczyć Dniestr, zostały jednak przez Rumunów odparte.

Straszak bolszewicki dla Anglii.

Londyn, 20 września (PAT) — W depeszy do Litwinowa oświadczył Cziczerin, że Lloyd George nie powinien się skarżyć na to, jeżeli zerwanie rokowań politycznych wywoła wielki ruch przeciw Anglii i Azji.

O socjalizację w Niemczech.

Telegraphen Compagnie. Prasa amerykańska ostrzega przed zapowiedzianą socjalizacją w Niemczech. Ameryka nie będzie miała ani pieniędzy ani środków żywności dla krajów komunistycznych.

Finanse niemieckie.

Berlin, 21 września (PAT) — „Telegraphen Compagnie”. — Dzienniki donoszą, że nie pokryte wydatki budżetu niemieckiego na bieżący rok finansowy wynoszą 16 milionów marek.

Agitacja sowiecka w Kotwie.

Kopenhaga, 21 września (PAT) — W. B. K. Tutejsze lotewskie biuro kor. donosi z Rygi pod datą 19 b. m. Ostatniej nocy aresztowano tu szereg wybitnych przywódców komunistycznych. Odkryto tajny spis osób, oraz skonfiskowano znaczną ilość pism agitacyjnych.

Agitacja sowiecka w Czechosłowacji.

Praga, 20 września (PAT) — „Venkov” donosi, że przywódca bolszewicko-czeski Muna udał się w towarzystwie kilku nastu agitatorów na Słowaczczyznę, w celu doprowadzenia tam do przewrotu bolszewickiego.

Gen. Henrys pozostaje.

Warszawa, 20 września (PAT) — Jak się z miarodajnego źródła dowiadujemy, wszelkie wiadomości o odejściu generała Henrysa z Polski są kompletnie bezpodstawne.

Konflikt polsko-litewski zakończono.

Ljon, 21 września (PAT) — Radio. Na posiedzeniu publicznym w poniedziałek rano zajmowała się Rada Ligi Narodów konfliktem polsko-litewskim.

Po przemówieniu przedstawiciela Litwy, który zakomunikował iż rząd jego nie ośmięska ratyfikować propozycji przyjętych na posiedzeniu Rady. W sobotę, zabrał głos Paderewski przedstawiciel Polski. „Journal de Debats” podaje, że w silnych słowach skonstatował on przedewszystkiem iż konflikt między Litwą a Polską nie istnieje już

więcej oraz oddał hołd wczorajszemu przeciwnikowi a dzisiejszemu koledze. Powiedział on dalej, iż wczoraj zakomunikował telegraficznie swojemu rządowi tekst przyjętej rezolucji i że wobec tego że rząd polski poweźmie wszelkie konieczne zarządzenia celem wykonania propozycji przyjętych przez Radę Ligi Narodów. Kiedy Paderewski zaznaczył, że należy raz sobie powinszować rozwiązania sporu powstał ze swego miejsca Waldemara reprezentant Litwy zbliżył się do swego kolegi polskiego i obaj przedstawili

cię uściskali sobie serdecznie dłonie. Wzruszająca ta scena wywołała gorące oklaski całego audytorjum.

Warszawa, 21 września (tel. wł.) W ciągu dnia (dzisiejszego) odbywały się w Belwedrze i w Min. Spraw zagranicznych konferencje w sprawie konfliktu polsko-litewskiego. Prawdopodobnie jutro wysłana zostanie nota Polski do Ligi Narodów, będąca odpowiedzią na uchwały Ligi w tej sprawie.

Układ polsko-niemiecki.

Poznań, 20 września (PAT) — Min. b. dzielnicy pruskiej komunikuje:

W dniu 20 września 1920 r. został zawarty w Poznaniu między rządem polskim a rzą-

dem niemieckim układ, w przedmiocie wymiaru sprawiedliwości.

Pertraktacje w tej sprawie były już w grudniu 1919 r. na ukończeniu, lecz wówczas

układ nie doszedł do skutku z powodu zatargu powstałego w dziedzinie spraw gospodarczych.

Układ reguluje dalsze prowadzenie wszelkich spraw sa-

Ządania tramwajarzy.

Komunikat Magistratu.

Pracownicy tramwajowi wystąpili przed tygodniem z żądaniem nowej podwyżki w wysokości 75 proc. dotychczasowej pensji.

Wobec tego, że sprawa ta jest ściśle związana z podwyżką taryfy za przejazd, dyrekcja przekazała sprawę powyższą Magistratowi. Komisja radziecka do spraw skarbowych uchwaliła, że cena biletu nie może przekraczać 4 mk. (z koresp. 5 mk.)

Po przeprowadzeniu ścisłej kalkulacji Magistrat stwierdził, że podwyżka nie może przekraczać 65 proc. W tym wypadku pensja tygodniowa wynosiłaby dla motorowego: — 1137 mk. — stawka dzienna wynosiłaby — 189 mk. Dla konduktora: 1119 mk. — stawka dzienna 185 mk. Należy również wziąć pod uwagę umundurowanie, dodatek rodzinny w wysokości 100 mk. na dziecko do lat 14-tu, pomoc lekarską, szkołę, oraz korzyści z kooperatywy. Stawki, proponowane przez Magistrat, przewyższają zarobki robotników w przemyśle włóknistym, gdzie stawka dzienna wynosi 130 mk., a dla kobiet 118 mk.

Zdawałoby się, że proponowane przez Magistrat warunki winny zadowolnić pracowników tramwajowych.

W odpowiedzi na propozycję Magistratu przedstawiciele związku oświadczyli, że wobec nieuwzględnienia całkowitych żądań pracowników rozpocznie się strejk.

Bezwzględne i nieprzejednane stanowisko pracowników tramwajowych, którzy domagając się wygórowanej taryfy lokceważy interesy szerokiej warstw ludności miasta, jest objawem godnym potępienia, świadczy bowiem o zaniku poczucia obywatelskiego.

Twierdzenie pracowników tramwajowych, że z tramwajów korzysta tylko ludność zamożniejsza, która bez szermowania płacić będzie wygórowane ceny, nie odpowiada rzeczywistości. Należy również zaznaczyć, że żądanie uprzywilejowanej płacy na tej zasadzie, że pracownicy są zatrudnieni w niedziele, nie wytrzymuje krytyki wobec faktu, że pracownicy mają każdy siódmy dzień wolny od zajęć.

Wielu pracowników sądzi, że przez obsadzenie galerii Rady Miejskiej i wywieranie bezpośredniego nacisku na radnych osiągną uprzywilejowane warunki płacy. Możemy zapewnić, że metoda ta skutku nie odniesie, a opinia publiczna osądzi i w należyty sposób napiętnuje demagogię zarządu związku pracowników tramwajowych i jego członków.

Z miasta i okolic.

Z Ligi Akademickiej.

c) W przyszłą niedzielę odbędzie się w Łodzi kwesta, którą tutejsze akademickie organizują pod hasłem: „Liga Akademicka—dla żołnierza”. Zarząd Ligi prosi wszystkie akademickie o jaknajszersze zapisanie się w zarządzie w charakterze kwestarek. Proszone są o to również wszystkie łódzkie matryszki.

Symbolem kwesty ma być kwiat wrzosu.

JUŻ NIEODWOŁALNIE TYLKO DO 30 WRZEŚNIA 1920 R.!!

ŚPIESZ WIĘC I BACZ,

abyś BOŻE BRONIE nie został bez

Dyplomu Dobrego Obywatela Polski

Takim dyplomem nazawsze pozostanie

OBLIGACJA POŻYCZKI I ODRODZENIA

Dzieciom Twym nie zastąpi jej dla wykazania się przed potomnymi

POŻYCZKA PRZYMUSOWA,

którą Polska potrafi wydestać od złych i samolubnych obywateli.

O paszporty zagraniczne.

(c) W swoim czasie Ministerjum spraw wewnętrznych wstrzymało czasowo wydawanie paszportów na wyjazd za granicę, aż do odwołania tego rozporządzenia.

Jednakże w ostatnich czasach do Województwa Łódzkiego napływa tak znaczna liczba podań o paszporty na wyjazd zagranicę wogóle, a do Ameryki w szczególności, że Województwo zmuszone zostało do zwrócenia się do Ministerjum z przedstawieniem położenia tej sprawy i prośbą o odwołanie zakazu wydawania paszportów.

W tych dniach oczekiwana jest z Ministerjum odpowiedź w tej sprawie.

Rejestracja.

(k) Wobec tego, że w Łodzi znajduje się jeszcze, pomimo dotychczasowych zarządzeń, mnóstwo osób, nie posiadających aktów stanu cywilnego i biorąc pod uwagę, że sprawa ta posiada poważne znaczenie dla statystyki państwowej, jak również dla osób zainteresowanych, przewodniczący Urzędu stanu cywilnego, prezydent Rzewski zwrócił się do komendy policji o wydanie zarządzenia urodzeń i ślubów, które nie zostały dotychczas zameldowane z jednoczesnym podaniem do wiadomości tych osób, że za niespełnienie powyższego obowiązku będą pociągane do odpowiedzialności.

Posiedzenie.

(k) W czwartek 23 września r. b., o godz. 7 wiecz. odbędzie się w sali Związków zawodowych, Główna № 31, informacyjne posiedzenie przedstawicieli Magistratu z delegatami Związków zawodowych w sprawie apro wizacji robotników ciężko pracujących.

Ze Szkół.

(—) Ministerjum Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wzywa zarządy szkół doksztalających dla młodzieży pracującej w rzemiośle, przemyśle i handlu do rozpoczęcia roku szkolnego najpóźniej do dnia 1 października r. b. wszędzie tam, gdzie warunki na to pozwalają.

O przyczynach opóźniających lub uniemożliwiających otwarcie szkoły należy niezwłocznie zawiadomić Ministerstwo p. a. Warszawa, Bagatela 12, Sekcja Szkół Zawodowych Ministerjum Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Z Kochanówki.

W dniu 26 września o godzinie 5 po południu z okazji 18-lecia istnienia szpitala odbędzie się przedstawienie teatralne miejscowej drużyny amatorskiej i sił muzycznych.

Część I. 1) Odczyt 2) Gra na wiolonczeli. 3) Śpiew solowy. 4) Piosenki swojskie. 5) Śpiew, Gra na wiolonczeli, Gra na pianinie, (Trio).

Część II. „W dobie odrodzenia”, obraz sceniczny wierszem w 1 akcie, Wł. Stybla.

Część III. „Albo niebo albo piekło”, Komedia w 1 akcie, Madejskiego.

Dla Inwalidów.

Inwalidzi, którzy są uzdolnieni do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego lub mogą pracować w warsztatach jako rzemieślnicy, a reliktuja na nabycie zagród t. j. odpowiednich gospodarstw lub warsztatów, zechcą celem sporządzenia przygotowawczej ewidencji wnieść podania albo na ręce Protektora Towarzystwa (Zakopane, Barabaszówka) albo do Dyrekcji Towarzystwa na ręce p. Emila Bratry, st. radcy Namiestnictwa (Lwów, Namiestnictwo).

W podaniu ma być wyszczególnione:

- 1) Imię i nazwisko petenta,
- 2) miejsce przynależności, obecny adres,
- 3) rok urodzenia,
- 4) formacja wojskowa, w której służył i data, kiedy był ranny,
- 5) wysokość przeznaczonych procentu niezdolności do pracy i numer książki inwalidzkiej,
- 6) wysokość przyznanej renty i przez którą władzę wojskowa,
- 7) obecny zawód (rolnik, rzemieślnik, kupiec i t. p.),
- 8) stosunki majątkowe.

O nadanie zagród mogą się ubiegać inwalidzi następujących formacji wojskowych:

- a) Inwalidzi Polskich Legionów I, II, III brygady,
- b) Inwalidzi Legionów Puławskich (kom. Dorczyński),
- c) Inwalidzi I, II i III korpusów Wojsk Polskich,
- d) Inwalidzi b. armii gen. Hallera, IV dywizji Żeligowskiego, V dywizji syberyjskiej (kom. Dżuma i Ramża), batalionu murmańskiego (kom. Skokowski) i Legionu Bajonczyków (kom. Sobański) i obecnych Wojsk Polskich.

Powrót naucozwoleli.

Ministerjum Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wzywa wszystkich nauczycieli i nauczycielki z powiatów ewakuowanych do natychmiastowego powrotu do swoich szkół.

Nowa subskrypcja na „Dziennik Gdański”.

Towarzystwo Wydawnicze Pomorskie Spółka Akcyjna w Gdańsku wydaje od roku pismo „Dziennik Gdański”, który ma za zadanie obronę interesów naszych nad Bałtykiem i zapewnienie Polsce praw w jednym jej porcie.

Sprawa Gdańska jest żywotną i obecnie najaktualniejszą kwestą Polski, gdyż stanowi warunek nieodzowny rozwoju przemysłu i handlu i całej ekonomicznej przyszłości naszej Ojczyzny.

Spółcezeństwo całe rozumie ważność tej sprawy i z niepokojem oczekuje rozstrzygnięcia, którego korzystny wynik ma przygotować prasę polską w Gdańsku.

Dla sprostania temu zadaniu przez jak najlepsze zorganizowanie aparatu dziennikarskiego i informacyjnego również i dla państw obcych, podwyższa Towarzystwo Wydawnicze Pomorskie kapitał akcyjny na Mk. 5,000,000, — i wydaje akcje II-jej emisji po Mk. 1050,— za sztukę.

Subskrybować można wprost (pisemnie) w biurze Towarzystwa w Gdańsku, Brothänkengasse 14, w Banku Kredytowym w Warszawie i jego filiach i w Banku Dyskontowym w Bydgoszczy i Grudziądzu, a pieniądze można wpłacać w każdym urzędzie pocztowym na rachunek Nr. 170,000 Pocztowej Kasy Oszczędności w Warszawie.

Powrót policji konnej.

Wczoraj po południu powróciła do Łodzi z frontu bojowego policja konna pod dowództwem kom. Jezierskiego.

Policjanci, osmaleni od wiatru i słońca, obrośnięci, przebrani w mundury armii ochotniczej, wyglądali dziarsko i zdrowo.

Konie utrzymane doskonale. Przejazdowi przyglądały się tłumy publiczności, która obrzucała jeźdźców kwiatami. Każdy z nich miał wiązanek kwiatów w ręku.

Na Placu Wolności powitały przybyłych władze policyjne.

Zwalnianie poborowych.

Rozpoczęto zwalnianie z koczarskich poborowych, urodzonych w latach 1890, 1891 i 1892.

Wszyscy oni otrzymują urlopy bezterminowe.

Z Wojewódzk. Kom. Obrony.

Sekcja Informacyjno-Prasowa OKWROP podaje do wiadomości, że począwszy od dn. 23 września 1920 roku biuro sekcji otwarte będzie dla publiczności codziennie od godziny piątej do szóstej po poł.

W godzinach powyższych członkowie sekcji udzielać będą rezerwistkom porad w sprawach zapomogowych.

Porad prawnych w sprawach zapomogowych oraz innych informacji osobom interesowanym i prasie udzielać się będzie w poniedziałki.

Biuro sekcji mieści się przy ul. Zawadzkiej 11, I p., pokój Nr. dwadzieścia sześć (26).

Ze Zgromadzenia Kowali.

a) Onegdaj o godz. 6 po południu w sali Resursy Rzemieśniczej (Kilińskiego 117) odbyło się zebranie członków Zgromadzenia Kowali.

Zapisano na ucznia jednego, wyzwolona na czeladników Józefa Blaszczyka i Józefa Osmolskiego.

Nowe pośrednictwo pracy.

a) Przy Głównym Zarządzie Związku Zawodowego robotników przemysłu włóknistego (Sienkiewicza 9) utworzone biuro pośrednictwa pracy, które jest czynne od 9 do 5 po poł. bez przerwy, prócz świąt i niedziel.

Tajemniczy wóz.

x) Dziś rano ulicą Kilińskiego w stronę Górnego Rynku jechał wóz wiejski w deskach, zaprzęgnięty w parę koni. Około № 14 przy tejże ulicy wypadł z wozu powyższego ręczny granat rosyjski. Na wozie tym siedziało 3 ch żydów w chałatach i stangret również żyd. W sprawie tej wszczęto energicznie dochodzenie i posąg za wozem z granat ręczny przesłano do V komisariatu policji.

Popierajcie handel polski.

monstracja, na czele której szedł osobnik, który zatrzymywał tramwaje, zdejmował czapki, wznosząc okrzyki: „niech żyje bolszewizm, Lenin i Trocki, czerwona gwardja, precz z obecną władzą“.

Po rozejściu się tłumu osobnik ten zebrał koło siebie grono młodzieży i wygłosił mowę agitacyjną, nakłaniającą do bolszewizmu i zapowiadającą na dzień jutrzejszy rozpoczęcie akcji czynnej.

Osobnika tego policja aresztowała.

Jak się okazało był to Ma-tecki.

M. do inkryminowanego mu czynu nie przyznał się.

Sąd skazał go na 6 miesięcy więzienia, na zasadzie amnestji z dn. 8 lutego r. ub. kara została o połowę zmniejszona; wymiar kary zamierzano na lat 3.

Sędzia założył votum sepa-ratum.

Odpowiedź od redakcji.

Pani N. N. — Rejestracji w biurze Inspektoratu Szkolnego, ul. Piramowicza 5 podlega wszystkie pretensje do rządu rosyjskiego nauczycielstwa, urzędników, emerytów, i t. d. wszelkiej kategorii szkół

i władz szkolnych, niezależnie od tego, czy pretensje te tuż są gdzieindziej zarejestrowane, czy też nie.

Z ruchu wydawniczego.

Pobudka.

Wyszedł Nr. 7 „Pobudki“, gazety ilustrowanej dla ludu. Na treść składają się artykuły „Z pola walki“, „O naszych warunkach pokojowych“, „Ziemia dla ludu“, odezwa do gospodarzy małopolskich ziem Dobrzyńskiej, „Jak włości-janie ratowali żołnierzy pol-skich“ oraz wiadomości ze świata i wsi polskiej.

Zarówno treść artykułów, jak i ilustracje, czynią „Po-budkę“ bardzo interesującą, to też można ją gorąco pole-cić zwłaszcza włościom.

Wydawnictwo, powstało w najcięższych dla państwa na-szego chwilach, ma na celu uświadomienie szerokich warstw ludu polskiego o po-trzebach państwa i uświado-mienia go o wszystkich wy-darzeniach.

Składajcie ofiary na fundusz plebiscytowy.

Przewielebnym księżom Szczepińskiemu i Wasia-kowi. Szanownemu nauczycielowi i uczniom 6 kl. Szkoły Handlowej Miejskiej, oraz wszystkim tym, którzy oddali ostatnią usługę

ś. i p.

Romanowi Zarzyckiemu

składa serdeczne podziękowan e

Zona.

G I E Ł D A.

Warszawa, d. 21 września 1920.

Table with exchange rates for various currencies: Ruble car., Ruble dumskie, Dolary St. Zj., Franki franc., Franki belg., Franki szwajc., Funt y szterl., Marki niem., Korony austriackie, Korony czeskie, Korony szwedzkie, Korony duńskie, Korony norweg., Leje rumuńskie, Liry włoskie, Fłoreny holenderskie.

Bank Handlowy w Warszawie 2560 2525 2600

Bank Kupiecki Łódzki 950-1000

Borkowski 2875-3000-2950

Lilpop 5025-4950 4975

Rudzki 3990-4020-4000

Starachowice 11900-12000-11950

Warszawskie Tow. fabr. cukru 6300-6355

Żyrardów 7625

Pirlej 2235

Zakład Ostrowiecki 12050

Bank dyskontowy 3100

O F I A R Y.

W fabryce Poznańskiego w dziale mechanicznym Juliusz Hofmann jako karę składa marek 300 — na Czerwon y Krzyż.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

Table listing medical services and doctors: choroby chirurgiczne, choroby oczu, choroby wewnętrzne, choroby skórne i wener., choroby kobiece, choroby wewnątrzne i dziecinne, choroby nerwowe, choroby wewnątrz. i dziecinne. Doctors: dr. Goldberg, dr. Garliński, dr. Magdziński, dr. Dutkiewicz, dr. Ługowski, dr. Osiecki, dr. Ksaw. Jasiński, dr. Artyfikiewicz, dr. Skusiewicz, dr. Mittelstaedt, dr. Michalski, dr. Jokiel.

UWAGA: 1) Lecznica otwarta codziennie prócz świąt Porada 20 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy

Hurtowy skład towarów Manufakturowych

I. Drucker

Łódź Piotrkowska nr. 45.

(we ście przez ście) poleca wielki wybór towarów bawełnianych różnych firm po cenach fabr. UWAGA: dla spółek rolniczych i kooperatyw specjalny rabat

Dr. Z. Ługowski

Konstantynowska 31 przyjmuje od 4-7 pp. Choroby kobiece i akuszerja.

Dr. Dutkiewicz

Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych. ul. Piotrkowska 50 od 9-11 i od 4-7 pp. I 1920 r. w. U. 25312.

Kilku dzielnych

Krawców

męskich i damskich

polecają Bracia Brzescy Toruń, (Pomorze) Chelmińska nr. 1.

Z Sali sądowej.

O propagandę komunistyczną.

Sąd Okręgowy pod przewodnictwem sędziego Kahla rozważał sprawę 18 letniego Henryka Małeckiego, oskarżonego o propagandę komunistyczną.

W dniu 31 grudnia 1918 r. o godz. 8 i pół wiecz. na ulicy Piotrkowskiej przechodziła de-

Advertisement for 'TATRA' wooden toys and furniture. Text: 'TATRA' Fabryka zabawek i wyrobów drzewnych. Bielsko (Śląsk ciesz.) POLECA ZABAWKI WSZELKIEGO RODZAJU ORAZ ARTYKUŁY SPORTOWE. Między innymi wyrabia: konie biegunowe, meble dzieciinne (do użytku), huśtawki dzieciinne, rodie sportowe, sanki dzieciinne, liczydła, diabola, fujarki, koniki, wózki drabiniaste i t. p. i t. p. Wyrób artykułów masowych i toczonych z drzewa, jako to: rączki do torb, szpulki na nici, rączki do pilników, narzędzi, konwi, kubków i t. p. skrzynki wszelkich wielkości, guziki do drzwiczek, rączki do stampiń i t. d.

Advertisement for Siemens electrical engineers. Text: Zdolni elektromechanicy-nawijacze potrzebni są zaraz. Tow. Akc. Polskich Zakładów Elektrotechnicznych. Warsztaty Łódź.

Advertisement for Guma Myzka. Text: Guma Myzka wybitna marka Gumy do wycierania. Comptoir Gen. d'Importations Warszawa Kopernika 11

Advertisement for clothing and fabrics. Text: Najtańsze wojenne od 750 do 900 mk., sukienne na zamówienie, Ubrania męskie od 1430 i wyżej, i letnie od 200 paltka i topiece i panieńskie od 425, obuwie, kurtki, spodnie, koszule, kalesony, spodniczki damskie, towary łokciowe. Najtańszej poleca chrześcijańska składnica towarów pod firmą: Jarmark Łódzki, Piotrkowska 44 pierwsze piętro. UWAGA: ubrania na zamówienie wykonywane są z dobrych materiałów i po najnowszym kroju.

Advertisement for lost documents. Text: Zagubione dokumenty. Alter Rosenbaum 1902 rocznik, ul. Staro-Zartowska 8, zgubił kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi. Adam Laja Grawiwe zgubił portfel zawierający 660 mk., patent na manufakturę, cennik i rachunki wydane z Urzędu Walki z Lichą i Spekulacją, paszport polski wydany w Łodzi, metrykę urodzenia i kartę powołania, wydaną w Łodzi. Adam Paćka, Wolcan ska 1 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 5 osób. Policja Kąkowska, Konstytucyjna 138 zgubiła książeczkę legitymacyjną na chleb dla 2 osób.

Advertisement for lost documents. Text: Zagubione dokumenty. Abramowi Goldszajnowi Kiełbacha 18 skradziono paszport polski wydany w Łodzi, kartę rejestracyjną rocznik 1885 i patent na sta-rą waderobę. Antoni Koręba zgubił dowód osobisty wydany w Ostrowie. Aleksander Bichler ul. Włodzimierska 8, zgubił kartę węglową. Chaja Jabłońska zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. Dawid Chojnacki, Roz-wadowska 11, zgubił kartę rejestracyjną rocznik 1882. Feliks Huszczyński — Pracełzkańska nr 10 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 4 osób. Fajga Łorka, ul. Pod-rzeczna 15, zgubiła kartę naftową.

Advertisement for lost documents. Text: Iszaak Lewkowicz zgubił paszport zagraniczny wydany w Łodzi. Józef Adamowicz zgubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi. Józef Koronowski zgubił paszport polski wydany w gm. Lublińskow-pow. łowicki. Józefa Banczyńska, ul. Jakóba 10 zgubiła kartę węglową. Mieczysława Ochmańska zgubiła paszport polski wydany w Łodzi. Pacher Broner zgubił 83 mk., spinke złotą do krawata i kartę powołania Odleśo za wynagrodzeniem na ul. Drownowską nr. 12. Mussem Jankel Gruma 1885 rocznik Rzgowa 1, zgubił kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Advertisement for lost documents. Text: Szajla Rywen i Szmul Grynszpan zgubili paszport samilny wydany w Łodzi. Samuel Gole zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. Wacław Rojnicki — Bzowska 5, zgubił kartę rejestracyjną rocznik 1902) wydaną w Łodzi oraz przepustkę do koszar przy ul. Bene-dykta. Wacław Tokarski zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Advertisement for lost documents. Text: Dr. Feliks Skusiewicz ul. Andrzeja 11. Choroby skórne i weneryczne rodzajem przyje-od 9-11 i od 5 do 7 pół p.p. Pante 5-6